

POSTER SESSION
27 May 2014 TUESDAY 10.15-11.00

TİRYAKLAR: ANTİK ÇAĞLARDAN BERİ HER DERDE DEVA İLAÇ ÜMİDİNİN SEMBOLÜ

Narin Sadıkoğlu¹

¹Asst. Prof., İnönü University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacognosy, Malatya, narin@inonu.edu.tr

Özellikle zehirli hayvan sokmalarına karşı bir panzehir olarak kullanılan tiryak; Galenos döneminden itibaren her derde deva bir ilaç olarak ün kazanmıştır. M.Ö. 1. yüzyılda Pontus Kralı Mithridates VI tarafından tüm panzehirlerin tek bir panzehir altında toplanması ile keşfedilmiş Mithridaticum, Romalı hekim Andromachus tarafından geliştirilerek Theriac adını almıştır. Tiryakla ilgili formüller ortaçağ boyunca çeşitli hekimler tarafından zenginleştirilmiştir.

Doğuda ve batıda her zaman aranan dünyanın en uzun ömürlü ilaçları olan tiryakların, zamanla bileşimindeki etken maddelerin azaltılması ve yapımına hile karıştırılması, onun gözden düşmesine ve giderek terk edilmesine sebep olmuştur. Dr. Heberden tiryak çeşitleri üzerine bir araştırma yaparak 1745'te bir rapor hazırlamış ve bu ilacın zararlı yönlerini ortaya koymuştur. Bunun üzerine kodekslerden çıkarılmıştır. Bu her derde deva ilaç tarihte insanların hastalıklar ve ölüm karşısında umut arayışını gösteren örneklerden birisidir.

Tiryak, içeriğindeki drogların sayısı azaltılmış olarak günümüzde de aktarlar tarafından hazırlanmaktadır. Eski kodekslerde tiryakın bileşiminde afonyon bulunduğu yazılı olmakla beraber günümüzde satılanlarda bulunmadığı analiz edilmiştir. Yakın geçmişe kadar genellikle kırsal bölgelerde kullanılırken günümüzde internet üzerinden reklamı yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antidot, polifarmasi, tiryak

THERIACS: THE SYMBOL OF HOPE PANACEA SINCE ANCIENT AGES

In particular, when used as an antidote against the bites of venomous animals, theriac; Galen from the period panacea has earned a reputation as a drug. 1st century BC by the King of Pontus Mithradates VI of all the antidote from a single antidote to the collection which has been discovered in the Mithridatic, and developed by the Roman physician Andromachus and was named Theriac. Theriac through the Middle Ages with the related formula is enriched by various physicians.

East and west of the world's longest-lasting always wanted theriac of drugs that over time, the reduction of the ingredients and making the rigging, and his fall from grace has been gradually led to the abandonment. Dr. Heberden doing a research on the various types theriac prepared a report in 1745 and revealed the harmful aspects of this drug. On top of that is removed from the codexes. This date panacea of people in search of hope in the face of disease and death is one of the examples showing.

Theriac, today as in the content reduced the number of drugs are prepared by herbalist's. Old where the opium is written in codexes theriac although compositions from those sold nowadays that have been analyzed. Until recently, that is usually used in rural areas are being advertised on the internet today.

Keywords: Antidote, polypharmacy, theriac